

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

A klímaváltozás hatásaihoz alkalmazkodó vízgazdálkodás – Hazai irányok

Víz világnapi konferencia a Balaton
régióban
Siófok
2026. március 24.

Jakus-Tóth Erika
főosztályvezető – Területi Vízgazdálkodási Főosztály
Energiaügyi Minisztérium

A hazai vízpolitika az elmúlt húsz év legjelentősebb lépését tette az integrált vízgazdálkodás irányába azzal, hogy **2024 augusztusától a vízgazdálkodásért, a vízvédelemért és a víziközműszolgáltatásért való miniszteri felelősség az Energiaügyi Minisztériumban egyesült.**

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 160. §

Az energiaügyi miniszter feladat- és hatásköre

160.§ Az energiaügyi miniszter a Kormány

.....

9. a mezőgazdasági öntözési célú, felszín alatti vízkivételt biztosító vízilétesítmény engedélyezését kivéve **a vízgazdálkodásért,**

10. a mezőgazdasági öntözési célú, felszín alatti vízkivételt biztosító vízilétesítmény engedélyezését kivéve **a vízvédelemért,**

11. **vízügyi igazgatási szervek irányításáért,**

12. **víziközmű-szolgáltatásért**

.....

felelős tagja.

Béremelést indikáló ágazati problémák:

- Alacsony illetmények és munkabérek
- Ágazat állományának korösszetétele
- Utánpótlás kérdése
- Az alapfokú és a középfokú végzettségű kollégák bértáblájának összeecsúsztása

A közel 5000 főt (4865) foglalkoztató ágazat.

- 2025. január 1-től, átlagosan **30%-os**, 2026. január 1-től pedig átlagosan **15%-os** béremelés történt.

A béremelés folytatódik:

- 2027-ben **10 %-os** béremelés

Így 2 év időtartam alatt átlagosan több, mint 65%-os bérfeljesztés történik az ágazatban.

Szakemberállomány stabilitásának megteremtése

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosítása

- **Vízkeszletjárulékkal** kapcsolatos változások
- **Különleges vízkeszlet-gazdálkodási körzet** bevezetése
- A **tartósan vízhiányos időszak** régiókra kihirdetésének lehetősége
- A **mezőgazdasági vízszolgáltatás** vízkeszletjárulék menetességi szabályai
- A **víziközmű-szolgáltatóknak a vízkeszletjárulék többletfizetési kötelezettség** alóli mentesítése
- A vízügyi **állami feladatellátás bővülése**
- Állami felelősségi körbe tartozó **kármentesítések**re vonatkozó hatósági szabályok
- **Mezőgazdasági célú kút** fogalma
- A **vízügyi igazgatási szerveknél foglalkoztatott** közalkalmazottakra vonatkozó szabályok
- **Deregulációs, pontosító** rendelkezések

Miért kell a vízmegtartásra koncentrálnunk?

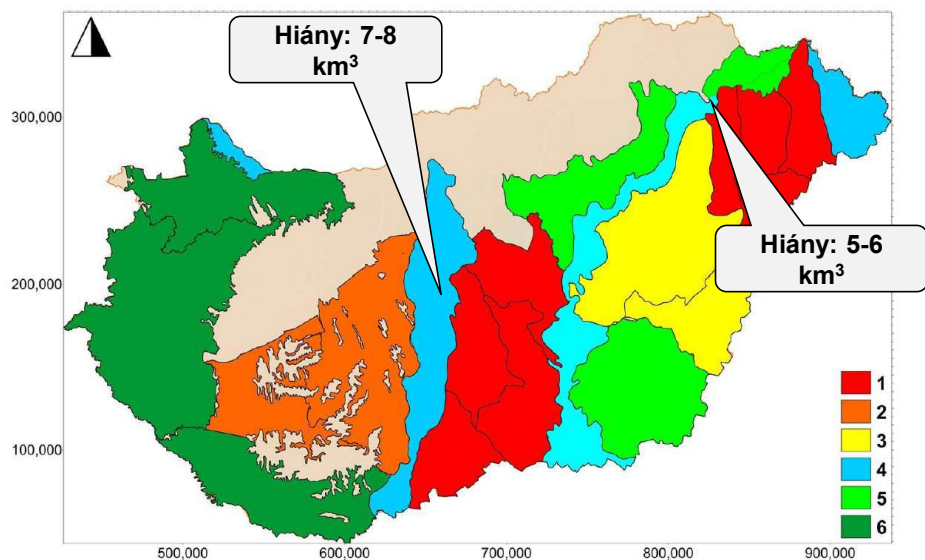

A klímaváltozás hatásai már hazánkban is érezhető, hiszen a csapadék térbeli és időbeli eloszlása is megváltozott.

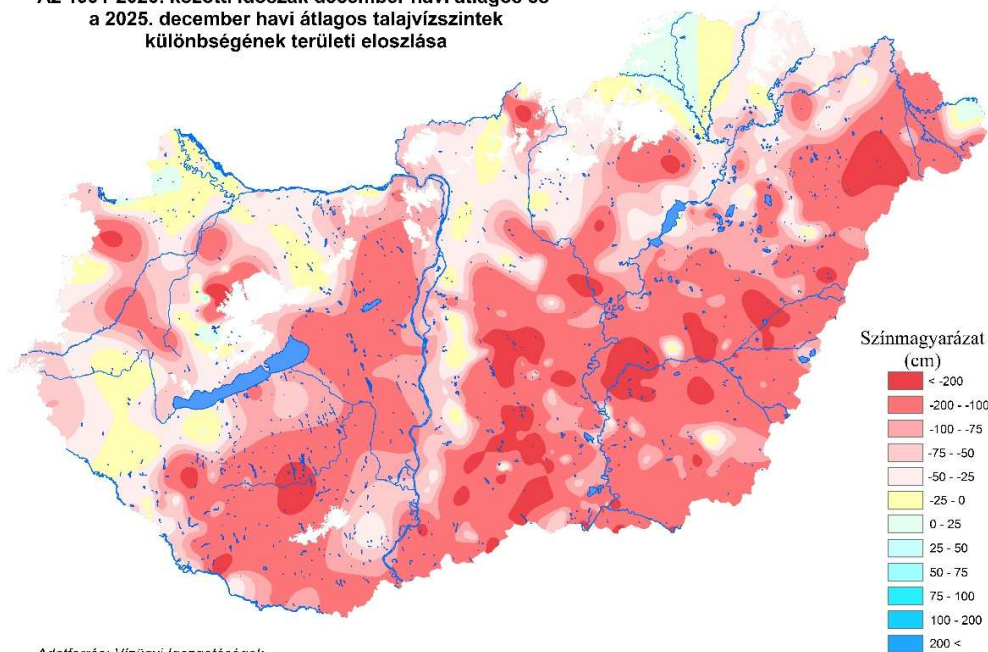
- A kivezethető felszíni vízkészletek korlátozottabb, a talajvízszintek több területen süllyedést mutatnak
- A tartósan vízhiányos időszakok hossza növekszik.
- A hidrológiai és hidrometeorológiai trendeket és körülményeket figyelembe véve 2025. nyarán a 2022. évi vízhiányos helyzetnél is súlyosabb állapot alakult ki Magyarországon. Az aszályvédelmi akciótervek köszönhetően azonban sehol nem volt szükség vízkorlátozás elrendelésére a mezőgazdasági vízszolgáltatásban

Talajvíz deficitünk $0,6 \text{ km}^3/\text{év} = 3\text{-}5 \text{ cm}/\text{év}$

Csökkenő talajvízszintek

Az 1991-2020. közötti időszak december havi átlagos és a 2025. december havi átlagos talajvízszintek különbségének területi eloszlása

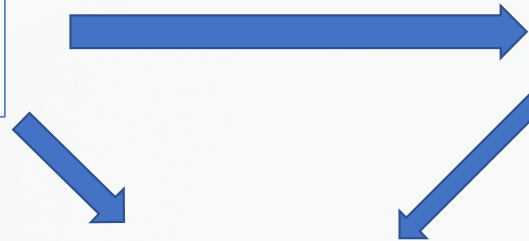
Adatforrás: Vízügyi Igazgatóságok

I. A magyar vízgazdálkodás szemlélete a különböző társadalmi és gazdasági igények biztosítására irányul

Fontos stratégiai kérdés:

Mik a prioritások?

Mi a célja a vízmechtartásnak?

Cél: - klímaadaptáció

- öntözés

- vízpótlás

- mi a siker: a legnagyobb hozzáadott érték?

1421/2024. (XII. 23.) Kormányhatározat a Vízgazdálkodási Tárcaközi Bizottság létrehozásáról.

A stratégia megvalósítását a Vízgazdálkodási Tárcaközi Bizottság segíti, mint előkészítő és érdekegyeztető fórum

II. A célok eléréséhez szükséges eszközök:

- szemléletváltás, együttműködés erősítése, kommunikáció javítása
- kockázatok újradefiniálása
- üzemrendek megváltoztatása
- jogszabálmódosítás
- átállás a dinamikusabb vízkészletgazdálkodásra

A Vízgazdálkodási Tárcaközi Bizottság (VTB) keretet biztosít a tárcákon átívelő kérdések egyeztetésére, nyomon követésére és eredményeinek megjelenítésére. Feladata a vízgazdálkodási, a fenntartható mezőgazdasági, a terület- és településfejlesztési, valamint a környezeti és tájvédelmi szempontok integrálásának elősegítése.

VTB feladata többek között:

- összehangolja a vízgazdálkodásra vonatkozó hosszú távú stratégiákat az egyéb ágazati célokkal a víz, mint erőforrás fenntartható használata és megóvása érdekében.
- megvitatja az Országgyűlés és a kormány közötti egyeztetési eljárásban benyújtandó javaslatokat;
- véleményezi a több ágazatot érintő, vízgazdálkodással kapcsolatos feladatokkal összefüggő kormány-előterjesztéseket és tájékoztató anyagokat;
- figyelemmel kíséri az európai uniós döntéshozatali eljárások során a vízgazdálkodást érintő magyar érdekek beazonosítását és javaslatot tesz azok hatékony képviselésére.

- A Vízgazdálkodási törvény (1995. évi LVII. tv.) módosításai: vízvisszatartás és vízhiány elleni védekezés: alapfeladat – a megváltozott körülményekhez igazodva
- 147/2010. (IV.29.) Korm. rendelet módosítás: ökológiai célú vízpótlás fogalmának bevezetése, élő környezetünk vízigényének kiszolgálása érdekében
- 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet az árvíz- és a belvízvédekezésről: késleltetett védekezés – belvízgazdálkodás érdekében

Az elmúlt évek szélsőséges időjárási eseményeire összehangolt, valamint ökológiai és gazdasági szempontból is fenntartható válaszokat szükséges adni, amelynek legfontosabb eleme a vizekkel való észszerű gazdálkodás erősítése és a vízvisszatartás lehető legnagyobb mértékű növelése.

➔ **FENNTARTHATÓ VÍZKÉSZLET-GAZDÁLKODÁS**

Készleteink időbeli és térbeli kiegyensúlyozására van szükség, aminek egyik eszköze a víztöbblet kihasználása

Belvíz-gazdálkodás eredményei

A gazdák és a vízügyi igazgatóságok rendszerszemléletű együttműködése szükséges a belvíz visszatartása, tározása (talajban, mély fekvésű területen, stb.) és/vagy szükség szerint költséghatékony elvezetése érdekében.

2026. február elején, a csatornák és tározók medreiben 233,33 millió m³, a vízszolgáltató rendszerekben 21,5 millió m³, míg a duzzasztók bögéiben 148,15 millió m³ vizet tároltunk be.

Ez azt jelenti, hogy összesen 402,95 millió m³ vizet lehetett visszatartani az őszi-téli időszakban

Víz a tájba! program

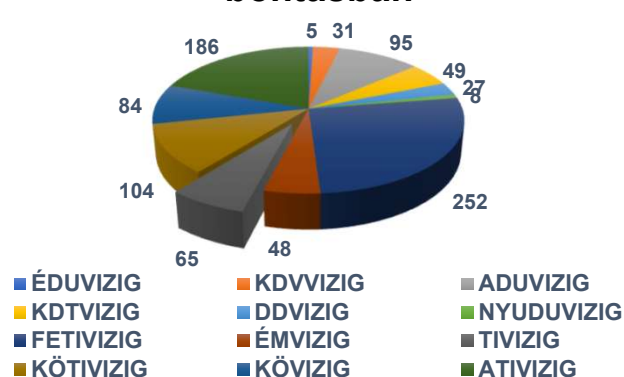
A program végrehajtása 3 pilléren alapszik:

- Vízvisszatartás mederben
- Oldalirányú vízkivezetés
- Sekélyvízi elárasztás nagy területen

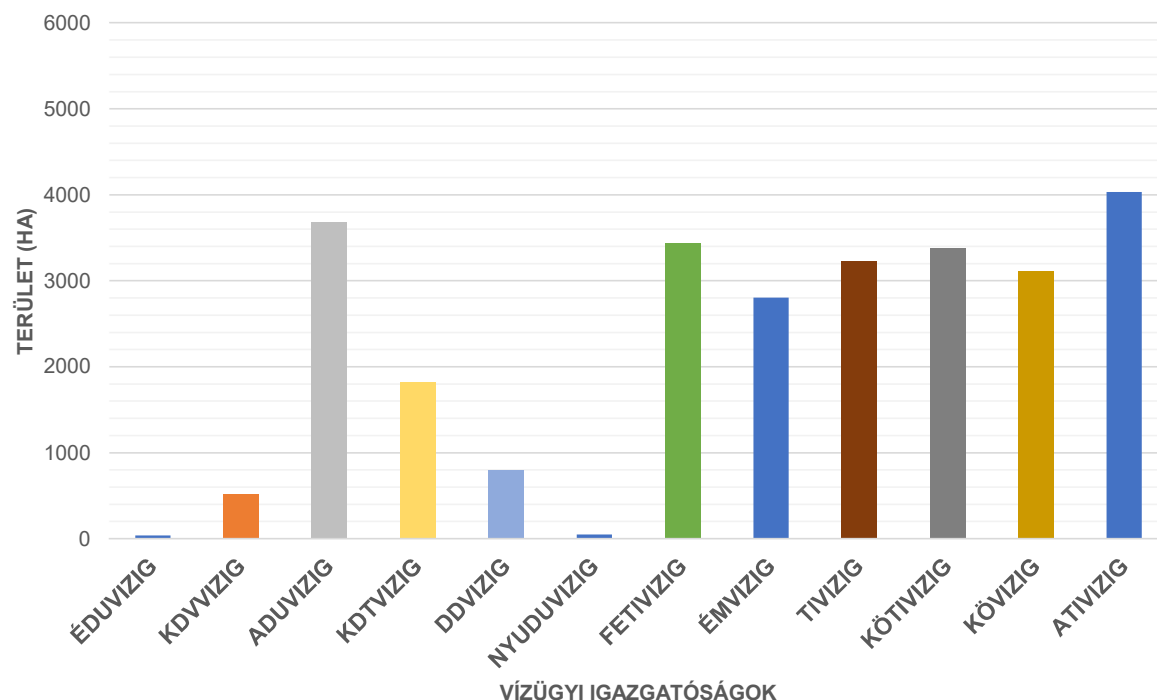
Víz a tájba – felajánlások:

- A vízmegtartásra vonatkozó felajánlások rendezett gyűjtését és kezelését szolgálja
- Megszabott folyamat szerint történik a felajánlások kiértékelése és teljesítése
- 2025. február 19.-án indult az on-line felület

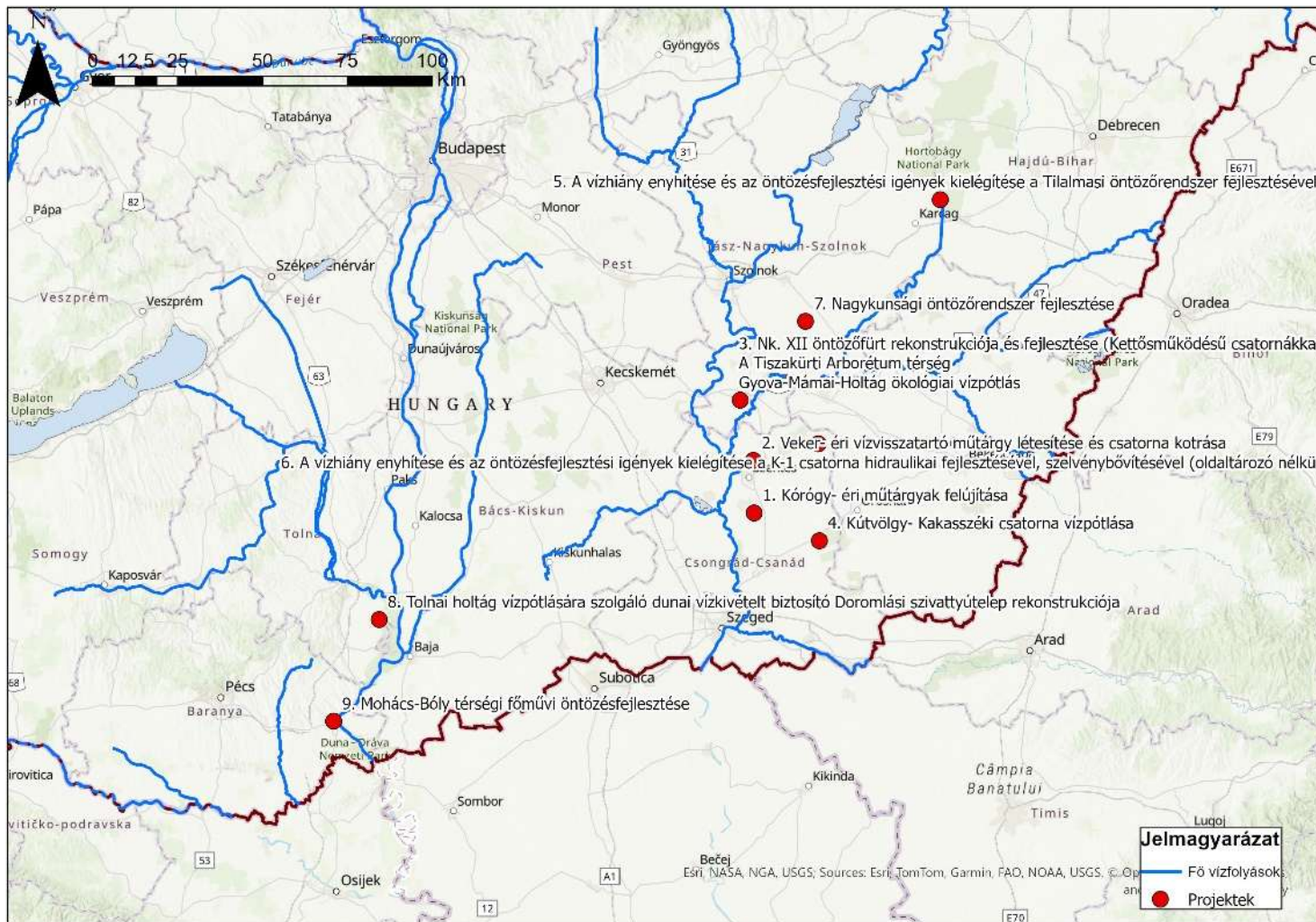
Felajánlások száma VIZIG bontásban

Felajánlott területek nagysága VIZIG bontásban

2025. évben 4104 ha terület volt érintve vízkivezetéssel és ebből 1781 ha terület került elárasztásra. A kivezetett vízmennyiség elérte a 14,3 millió m³-t. A program végrehajtását 2026-ban is folytatjuk.

A Vízgazdálkodási Tárcaközi Bizottság döntése alapján azonnal indítható öntözésfejlesztési projektek

2025. évben 6 745 900 000 Ft támogatás az Energiaügyi Minisztérium által.

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz Vízügyi ágazati projektek

Nem beruházás	
Projekt	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)
Negyedik Vízyűjtő-gazdálkodási Terv elkészítése	1,8
Árvízi veszély és kockázati tervek felülvizsgálata	1,5

Kivitelezéssel induló beruházások	
Projekt	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)
Töltésfejlesztés – Felső-Tisza	19,14
Tisza bp 130+681 – 143+258 fkm – fejlesztés	19,94
Tározóépítés – Gördeszentmárton	6,48
Tározóépítés – Hegymagi	7,77
Tározóépítés – Felsőegerszegi	3,85
Tározóépítés – Gyöngyös tározó	6,36

Homokhátság területét érintő fejlesztések	
Projekt	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)
A Dél-Homokhátság ökológiai állapotának javítása, a Dong-ér és Körös-ér vízpótlása I. ütem	32,77
Dunamenti-síkság vízpótlása, ökológiai állapotának javítása I. ütem	3,14
A Dél-Homokhátság ökológiai állapotának javítása, a bácskai területek vízpótlása I. ütem	26,4
Közép-homokhátsági szikes tavak vízpótlása	25,09
A Szikrai- és az Alpári-Holt-Tisza vízpótlása, valamint a Közép-Homokhátság tiszai vízgyűjtőjének ökológiai állapotjavítása	6

További vízviszataratást szolgáló projektek	
Projekt	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)
Insula Magna – A fenntartható szigetközi innovációs mintaprojekthez szükséges vízrendezési feladatok végrehajtása	10
Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678 – 44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái	8,95
Észak-Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztése	22
Hajdúhátság vízgazdálkodásának fejlesztése – CIVAQUA program	40,46
Kvassay-szivattyútelep megvalósítása és a Kvassay Vízerőtelep energetikai és gépészeti rekonstrukciója és fejlesztése	9,2
Síkvidéki tározók fejlesztése a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén, Tiszaderzs–Tiszaszőlősi Holt-Tisza	11,6
Holtág revitalizációk a Körösök mentén, Félhalmi holtág	7,7

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretében nevesített Homokhátsági projektek

1175/2025. (V. 29.) Korm. határozat

1. a Dél-Homokhátság ökológiai állapotának javítása, a Dong-ér és Körös-ér vízpótlása I. ütem
2. a Dunamenti-síkság vízpótlása, ökológiai állapotának javítása I. ütem
3. a Közép-homokhátsági szikes tavak vízpótlása
4. a Szikrai- és az Alpári-Holt-Tisza vízpótlása, valamint a Közép-Homokhátság tiszai vízgyűjtőjének ökológiai állapotjavítása

Jelenleg folyik az egyeztetés az Energiaügyi Minisztériumban a Balaton hosszú távú fenntarthatóságát célzó beavatkozásokról. Több prioritási mentén történik az intézkedési javaslatok vizsgálata. Többek között szó van a Balaton vízminőség-védelmi célú iszapkotrásának folytatásáról, illetve a tápanyagterhelés bejutásának csökkentéséről a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer komplex megújításával.

Fontos hangsúlyozni, hogy a szükséges beavatkozások tervezése az érdekeltek bevonásával és a Balaton természetes állapotának figyelembevételével, csak komplex vizsgálattal történhet.

Jelenleg a javaslatok közigazgatási egyeztetése zajlik.

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!